

הצעדים הראשונים בהקמת מועדון הדאייה ברמת דוד

(רשם שלמה שפירר מפי יוסי לוי)

המועדון ברמת דוד התחיל למעשה לאחר שקלוב התעופה בת"א התפרק. לקלוב בת"א היו 8 ממוסי פייפר תרומה מאמריקאי בשם שמולביץ. כל ששני ושבת התקיימו דאיות בשדה דב.

בשנת 1952 הייתה תאונה אווירית בין דואה בשם אליעזר זומר לבין המייס הגורר בפייפר, אליעזר יפה. אליעזר זומר בא לנחיתה כתוצאה של חוסר גובה בהקפה ימנית עם שמש בפנים. אליעזר יפה בא בהקפה רגילה והם התנגשו מול המסלול בגובה 100 מטר. שני הכלים נפלו לקרקע אבל נשארו שלמים. אליעזר זומר נפגע בראשו מהכנף של הפייפר ונפטר במקום, אליעזר יפה יצא עם פגיעות קלות בלבד.

בעקבות תביעה שהגישה משפחת זומר לקלוב התעופה שלא הייתה לו יכולת מימון לכל התהליך, דבר שגרם לעיקול כל הציוד של הקלוב והפעילות הופסקה. בשדה דב נשאר דאון אולימפיה אחד וגרונאו ביבי, את יתר הציוד העבירו לתעשייה האווירית.

למעשה פעילות הדאייה היחידה שהתקיימה משנת 1953, הייתה של מנחם עם האולימפיה ברמת דוד.

יוסי לוי נשלח מביה"ס הטכני של ח"א אחרי לימודיו בשנת 1952 לטייסת 117 ברמת דוד. בטייסת זו פגש יוסי את מנחם בר שהיה מפקד הטייסת.

אחרי שעזר ויצמן סיים את תפקידו ב-1956 כמפקד הבסיס התמנה אל"מ גדעון אלרום. ב-1958 מנחם התמנה במקומו. למנחם היה דאון אולימפיה פרטי שהיה תלוי באחד האנגרים.

יוסי דאה בעברו בת"א עם דאון ורונה וטעם הדאייה נשאר. בהודמנות יוסי סיפר למנחם על כך ולא היה צריך הרבה דלק להדליק את הניצוץ. מנחם ה"שרוף" על דאייה רתם את יוסי לעזרה בהורדת האולימפיה והבאתו למסלול.

על מנת לראות צריך גם מישהו שיגרוור את הדאון. בחיל האויר יש מושג "הצבות חירום" ומנחם היה מגייס אחד המייססים האלה שיגרוור אותו. לפייפר לא היה וו גרירה, יוסי היה קושר את הכבל לגלגל האחורי וכך היו ממריאים. מנחם היה דואה ויוסי היה מחכה לו כל משך הדאייה על המסלול. כשמנחם היה נוחת, שניהם גררו את הדאון להאנגר ותלו אותו שנית. היו פעמים שיוסי היה נוהג במכונית של מנחם כמפקד הבסיס ונוצרו קשרים חבריים ביניהם.

מנחם בשלב מסוים מעלה בפני יוסי רעיון לאפשרות הקמת חוג דאייה בבסיס. משה מנחמי היה באותה תקופה אחראי על פעילות גנד"ע אויר באזור הצפון. יוסי מכין מודעה המזמינה את החיילים בבסיס להצטרף לחוג דאייה ותולה אותה בחדר האוכל. מפרסום המודעה נאספו 45 איש להפתעתו של מנחם (למעשה כל הסמלים בבסיס נרתמו לחוג הדאייה). מנחם מחלק את הנרשמים ל-3 קבוצות בני 15 חברים ומאפשר להם לבחור עפ"י העדפות החבריות שלהם באיזה קבוצה להיות. בין הנרשמים פרידל, הרצל, בינור שהיה בקורס מייס, נשר והגיע בשנת 1959 לרמת דוד. דן אורן(פיפי) השתחרר מצבא קבע ועבר לקיבוץ בדרום בעקבות חברה על מנת להוכיח יכולתו להיות קיבוצניק, זה לא צלח. בעקבות חברותו עם יוסי לוי, חוזר פיפי לשרת ברמת דוד ומצטרף גם הוא לחוג הדאייה. משה מנחמי היה באותה תקופה אחראי על פעילות גנד"ע אויר באזור הצפון.

הפעילות החלה בכל שבת שמנחם מדרך קבוצה של 15 איש בעזרת קומנדקר שגרר את הדאונים בהמראת כבל. בהמשך מנחם מציע לטייסים הבאים לבסיס להצבות חירום בהיותם מדריכם בבית ספר לטיסה, להצטרף להדרכה לאחר 5 זינוקי הדרכה עמו והסמכתם.

מנחם מארגן דאון קירבי קדט להדרכה ובקשריו ודרגתו מצליח לקבל מהתעשייה האווירית (ששם אוחסנו הדאונים לאחר התאונה בת"א המוזכרת לעיל), דאון "שפץ" בעל מוטת כנפיים של 15 מטר.

בשנת 1961 הוצב שלמה שפירר מייס בטייסת 100 לתורנות שנה ברמת דוד. מנחם מגייס גם אותו כגורר דאונים. שלמה עשה סולו בדאון קירבי קדט בגנד"ע אויר בגיל 15.5 וכאן מנחם לאחר 5 זינוקים מסמיך אותו כדואה מן המניין. זמן קצר לאחר מכן מנחם מסמיך אותו כמדריך דאייה. ברמת דוד היה ממוס סטירמן שאפשר לשלמה בעל רישיון מייס מסחרי לבצע מיסות גרירת כרזות לאורך חוף הים ומיטות יסויים עבור משרד הבטחון, הכל תמורת תשלום שהיווה הכנסה למועדון.

לאחר כ-80 זינוקים מנחם הזמין את הטייס טיבי בן שחר מביה"ס למיסה (טיבי היה אחד מארבעת הטייסים שטיימו את קורס הטייס מספר 2- בח"א) לבחון 10 חברים שעברו 80 זינוקים ולתת להם סולו ראשון. בהמשך לסולו זה, אספו החברים כ-10 שעות על קירבי קדמ ומנחם אשר להם למוס על דאון "שפץ". באותו זמן לא היה במועדון דאון "פריפקט", אולם מנחם דואג להביא "פריפקט", דאון דו מושבי "ברגפלקה" וצירף גם דואים ממועדון ת"א ביניהם רינה לוינסון, עמוס ירדני, שלמה ברכה(מומו). באותה תקופה הביאו את הדאון "אולימפיה" מת"א ושיפצו אותו. הגיע דאון "סקיילרק 2" ולאחריו דאון "סקיילרק 3 תרומת חברת פו.

מנחם מטייס את תפקידו כמפקד רמת דוד ועובר למטה ח"א, סומך סגנו מחליפו בתפקיד מפקד הבסיס ואינו מעוניין שהדאונים יתפסו מקום בדת"קים (דיר תת קרקעי) ומורה להעביר את כל פעילות הדאיייה למנחת מגידו.

משה מנחמי בעזרת מסגר ידיד, בונים את האנגר המזרחי כאשר המימון בא מהחברים. יוסי לוי קונה מספר ממוסי סמירמן שהיו מעודפי ח"א. האנגר המזרחי משמש לאחסון הדאונים והחברים מטפלים במסלול ובצמחיה ומכשירים אותו לפעילות.